תפילה (54)

תפילה: לא רק לבקש, אלא להתקרב

כתוב **בתהילים**: "**קרוב ה' לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת**". לכאורה, אם אדם מתפלל ומבקש מהקב"ה משהו שהוא צריך, למה צריך להאריך בתפילה? אם הקב"ה יודע כבר מה חסר לנו, הרי הוא יודע זאת גם בלי שנבקש. אלא שהתפילה אינה רק דרך לבקש מהקב"ה, אלא דרך להתחבר אליו. כשאדם מתפלל, הוא עוצר את המרוץ של החיים ומכיר בכך שהוא אינו עומד לבד. הוא אומר: רבונו של עולם, אני צריך אותך. אני מודה לך על מה שיש לי, ואני מבקש ממך עזרה במה שחסר לי. ולכן חז"ל תיקנו לנו להתפלל שלוש פעמים ביום. לא מפני שהקב"ה צריך שנזכיר לו את הצרכים שלנו, אלא מפני שאנחנו צריכים להזכיר לעצמנו מאיפה הכול מגיע. אפשר לדמות את התפילה לילד שניגש לאבא שלו ומבקש ממנו משהו. האבא אולי כבר יודע שהילד צריך את הדבר, אבל עצם הפנייה יוצרת קשר. לפעמים הילד אפילו לא מקבל מיד את מה שביקש, אבל הוא יצא מהשיחה עם אבא, מחוזק, רגוע וקרוב יותר. וזה אולי אחד המסרים הגדולים של התפילה: לא תמיד התפילה משנה מיד את המציאות, אבל היא תמיד יכולה לשנות את האדם שמתפלל. כשאנחנו מתפללים באמת, אנחנו לא רק מבקשים שהקב"ה יהיה איתנו, אנחנו מזכירים לעצמנו שאנחנו רוצים להיות איתו.

המלקט

לתפלה אין שיעור

אין שיעור לגדלותה של התפלה. רבים מאתנו אומרים לעצמם: אם היה לי זמן לפחות פעם בחודש לגמור את כל ספר התהלים נו, זוהי חתיכה הראויה להתכבד... אך הרי אין לי אפשרות אלא לומר מדי פעם כשיש לי זמן, פרק תהלים אחד... אילו הייתי יכול להתפלל שחרית, מנחה וערבית ברציפות בכוונה, זו תפלה! אבל כשמדובר רק באנחה קטנה מפעם לפעם, וכי יש לכך ערך כלשהו?! אך זוהי טעות! האמת היא שלתפלה אין שיעור. "**בחרבי ובקשתי**" (בראשית מט, כב), **תרגם אונקלוס**: "**בצלותי ובבעותי**". התפלה נקראת "**חרבי וקשתי**", חרב וחץ. אם יודעים כיצד לירות, כל מה שצריך הוא חץ אחד! חז"ל אומרים שכאשר קין הרג את הבל, הוא לא ידע היכן להרוג אותו. הוא היכה אותו בכל גופו עד שהגיע לצוארו והצליח להרגו (סנהדרין לז:). אך כשיודעים, די ביירייה אחת! חז"ל (ברכות לד.) מספרים: מעשה בתלמיד אחד שירד לפני התיבה בפני רבי אליעזר, והיה מקצר יותר מדי. אמרו לו תלמידיו: כמה קצרן הוא זה! אמר להם: כלום מקצר יותר ממשה רבנו?! דכתיב: '**א-ל נא רפא נא לה**'". אמנם טוב להאריך בתפלה, אך ישנה מעלה גדולה גם לתפלה קצרה. כי כשאדם יודע לפני מי הוא עומד, מהי בקשתו, והוא אומר זאת בקצרה - כאן טמון היופי של התפלה!

ברגע של תפילה ישנן אינסוף אפשרויות. פעמים רבות גם כשאיננו יודעים להתפלל, המצב מלמד אותנו כיצד להתפלל. הקב"ה מבין את כל הצפות. במילה אחת של תפילה מנחת גדלות אינסופית. ה' מבין את בקשת המתפלל גם אם תפילתו אינה כוללת בתוכה אלא מילה אחת! באידיש ישנו פתגם - אם אתה קרוב, תבין אפילו על ידי קריצת עין. "**די לחכימא ברמיזא**" עבור חכם, מילה אחת מספיקה.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פניני רבי שמשון"

תפילה אחת בכוונה מתקנת שאר התפילות שאינם בכוונה

והנה **הגר"א בתיקוני זוהר הקדוש** כתב דבר נורא, שכמו אצל גוף האדם, הלב מקבל את הדם, ואת הפסולת שיש בדם הוא שולח אל הכבד שמוציא את הדם מחוץ לגוף, כך ג"כ כלפי שמיא, השכינה מקבלת את תפילתו של האדם, והיא בוררת ולוקחת רק את התפילות הטובות והמחשבות המעולות, אבל את התפילות שאינן טובות היא אינה מקבלת, והיינו שהשכינה מקבלת ומעלה למעלה רק את התפילות המעולות והמתוקנות ולא את אלו שמעורב בהם מחשבות זרות וכדו'.

והנה **ספר תרומת הכרי** (בהקדמה), וכן **היערות דבש** (ח"א דרוש ד') כתבו חידוש גדול, והוא שאף אם האדם במשך ימי חייו לא התפלל תפילות ראויות, אבל לבסוף התפלל תפילה אחת טובה, התפילה האחת שמתוקנת, בכוחה להיות מעלה ומתקנת את כל התפילות הלא מתוקנות שהתפלל קודם לכן. ומצינו כעין זה גם **בחת"ס** שכתב בשם הקדמונים, שהתפילה בעשי"ת בכוחה להעלות את התפילות של כל השנה שהיו שלא כהוגן, וזה לשונו: "שכל התפילות של כל השנה שנפסלו מחמת מחשבת חוץ ונדחו כפסולי המוקדשין, הם תלויים ועומדים עד עשרת ימי תשובה, ואז כשמתפלל בלב שלם, כל יום מעלה עמו תפילת יומו, כגון יום ראשון מעלה עמו כל תפילות יום ראשון בשבת של כל השנה, וכן כולם.

ספר "דעת התפילה"

המתיקות שבתפילה

רבי חזקיהו מישקובסקי הביא את מה שסיפר **רב פינקוס** זצ"ל: פעם אחת הוא היה בשדה התעופה והמתין לבואו של המטוס. הנוסעים התארגנו מראש, והתפללו במנין, אך **רבי משה אהרן שטרן זצ"ל**, הגיע לשם מאוחר וכבר

לא היה מנין. בלית ברירה הוא נעמד בצד והתפלל ביחידות. תוך כדי תפילתו הודיעו במערכת הכריזה שהמטוס יצא לדרכו בעוד מספר דקות, ואותו יהודי ממשיך בתפילתו בכוונה גדולה. הדבר עורר את תמיהתו של הרב פינקוס: הרי אם יפסיד הלה את הטיסה, ייגרם לו ביטול תורה גדול! הוא יצטרך לשוב לביתו כלעומת שבא, ולהזמין טיסה אחרת. הדקות חלפו ורבי שמשון מיהר לעלות על המטוס. לפתע הכריז מודיע: הטיסה מתעכבת בכמה דקות עקב תקלה. בדיוק בזמן שהרב שטרן סיים את תפילתו ועלה למטוס, סודרה התקלה והמטוס המריא לדרכו. רבי שמשון ניגש אליו ושאל אותו: איך לקחת סיכון? הרי היית יכול להפסיד את הטיסה, והיה נגרם לך ביטול זמן ועגמת נפש! בשעה שהתפללתי הרגשתי מתיקות כל כך גדולה שזוכה אני לדבר עם הקב"ה, עד שלא היה אכפת לי להפסיד את הטיסה, השיב הרב שטרן הרגשתי שאפילו אם אפסיד מיליון דולר, זה שווה בעד הדבר המתוק הזה. שום דבר אחר בעולם לא דיבר אלי כמו המתיקות הזאת! *ספר "אוחילה לא-ל"*

עִם הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה

הבן איש חי זיע"א מביא עצה לסילוק המחשבות הזרות המפריעות בתפילה, אשר נדרשת בדרך צחות מהפסוק: "**ובבואה לפני המלך אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב**" (אסתר פרק ט כה). כלומר: כאשר אדם בא "**לפני המלך**" בתפילה, אזי "**עם הספר**", על ידי שהוא מביט ושם את אצבעו בספר, ומתפלל תפילת שמונה עשרה מלה במלה, "**ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב**", מסתלקות ממנו כל המחשבות הזרות שעלו במחשבתו. הרי לנו כי על ידי שאדם מביט בסידור, הוא ניצל מהמחשבות הזרות בעת התפילה.

החתם סופר זיע"א היה אומר בדרך צחות, כי אם ראית אדם שהאריך רבות בתפילת שמונה עשרה, יש לברך אותו ב"**מזל טוב**" לאחר התפילה, כי הואיל והוא כה האריך בשמונה עשרה, מן הסתם השלים וחתם עסקאות רבות במהלך התפילה, ועל כן ראוי לאחל לו שיראה חיל בעסקיו.

ספר "עבודה שבלב"

תפילה קצרה של תודה

רבונו של עולם, רציתי לעצור לרגע ולהגיד תודה. תודה על החיים, על הבריאות, על המשפחה, על כל הטוב שאתה נותן לי בכל יום. תודה גם על הדברים הקטנים שלפעמים אני שוכח להעריך, על בית, על אוכל, על אנשים טובים סביבי, ועל הזכות לקום בכל בוקר ולהתחיל מחדש. תעזור לי תמיד לראות את הטוב, להכיר תודה, ולזכור שגם בתוך הקשיים יש הרבה על מה להודות. תודה ה' על כל הטוב שאתה שולח לי, גם על מה שאני רואה וגם על מה דאני עדיין לא מבין.

המלקט

<u>הלכה</u>: <u>תפילה בצבור</u>

צריך להתפלל בכל יום ויום במנין עשרה, אלא אם כן הוא אנוס, שאז יתפלל בשעה שהצבור מתפללים. ויש אומרים שחיוב תפלה בצבור הוא חיוב גמור, שהרי צריך לטרוח עד ד' מילין להולך בדרך כדי למצוא מנין להתפלל בצבור. ויש אומרים שתפלה בצבור היא בכלל חובת השתדלות לאחר שחז"ל הפליגו בחשיבות הדבר. ומכל מקום לכל הדעות אם אין לו אונס, צריך להתפלל בצבור. מי שנאנס ואינו יכול להתפלל עם הצבור, יתפלל בשעה שהצבור מתפללין, והיינו שישער שתפלת שמונה עשרה שלו תהיה בשעה שהצבור מתפללין שמונה עשרה. ואין מעלה זו אלא כשהצבור בעירו.

ילקוט יוסף הלכות תפילה

<u>פתגם</u>: תפילה אמיתית אינה רק לבקש מה', אלא להתקרב אליו. *פתגם חסידי*

<u>חקירה</u>: כוונת עומד לפני ה' בתפילה

חלק מדין התפילה, ואם התפלל ולא כיוון כאילו לא התפלל כלל, או דין נפרד (הגר"ח על הרמב"ם תפילה ד-א: חלק מהתפילה) *ספר "קובץ יסודות וחקירות"*

<u>סיפור</u>: תפילה

מסופר על חסיד אחד שהיה רגיל להתפלל בכל יום בכוונה גדולה. יום אחד, בדרכו לבית המדרש, התחוללה סערה גדולה. גשם עז ירד, הדרכים התמלאו בוץ, והוא לא הצליח להגיע בזמן לתפילה. כשהגיע סוף־סוף לבית הכנסת, כבר הסתיימה התפילה. החסיד הצטער מאוד. הוא עמד בפינת בית הכנסת ואמר: ריבונו של עולם, רציתי להתפלל אליך. רציתי לדבר איתך, אבל הדרך עצרה בעדי. הוא נשא את עיניו לשמים והוסיף: לפחות תדע שרציתי. עבר שם הצדיק וראה את החסיד עומד ובוכה. הוא אמר לו: דע לך, לפעמים אדם חושב שהתפילה שלו היא רק המילים שהוא מצליח לומר. אבל בשמים רואים גם את הדרך שעשה כדי להגיע אליה, את הרצון שלו, את הדמעות ואת המאמץ. גם הרצון להתפלל הוא עצמו תפילה. *סיפור חסידי*

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה: בנימין בן אסתר, יוסף דוד בן ליאל, ,ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אזיזה. **שלום בית**: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. **זיווג הגון**: שרה זסוזן אנדרה בת דומיניק רינה, יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה,לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה . **הצלחה רבה בכל**: נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. **לעילוי נשמת**: אלגרין שמחה בת אמילי, רינה בת רחל, קלוד שלמה בן ז'רמן רבקה, ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה,יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרזוקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מזל אדסה בת גבי זרגונה, אברהם בן אסתר, ראובן בן איזא, יהודה יוסף בן רחל. לאה חוה בת שמחה סימי.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr

© Graphik'Al 07 81 36 67 85